

VRHOVNI SUD KOSOVA

Vrhovni sud Kosova
Ap.-Kz. br. 377/2009
Priština
10. maj 2011

Vrhovni sud Kosova je održao sednicu veća shodno članu 26. stavu (1) Zakona o krivičnom postupku Kosova (ZKPK), i članu 15.4 Zakona o nadležnosti, odбору i raspodeli sudskih predmeta EULEX sudijama i tužiocima na Kosovu (ZoN) dana 10. maja 2011 godine u zgradi Vrhovnog suda u veću sastavljenom od EULEX sudije Gerrita-Marc Sprengera kao predsedavajućeg sudije, EULEX sudije Antoinette Lepeltier-Durel i kosovskih sudija Vrhovnog suda Emine Mustafa, Marije Ademi i Nesrin Lushta kao članova veća,

Sa gđom. Valentinom Gashi kao zapisničarem,

U prisustvu:

Javni tužilac Kosova Jusuf Mejzini, Kancelarija državnog tužioca Kosova (KSTK)

Advokat odbrane B.K za okrivljenog **S.B**,
Advokati odbrane A.A.i Z.J.za okrivljenog **H.I**,
Advokat odbrane A.I. za okrivljenog **B.B**,
Advokat odbrane Sh.P.za okrivljenog **F.A**,
Advokat odbrane S.M.za okrivljenog **F.A.1.i**

G. R.B. kao predstavnik oštećene strane, kompanije Xxx Banka na Kosovu,

U krivičnom predmetu broj AP-KZ br. 377/2009 protiv okrivljenih:

B.B., rođen xxx god u xxx, Republika Makedonija (FYROM) kosovski Albanac, xxx, ime oca Rr., devojčko ime majke H. R., Br. LK.: xxx, pismen, obrazovanje srednja škola, oženjen, otac dvoje dece, Šef obezbeđenja u Pro Credit Banci u Urosevcu, prosečnih porodičnih primanja, neprestano u pritvoru od 9. juna 2008 god u Pritvornom centru u Dubravi;

H.I., rođen xxx u xxx, Opština Viti/Vitina, xxx, kosovski Albanac, ime oca N., devojčko ime majke Z. Sh, pismen, obrazovanje srednja ekonomska škola, oženjen, otac xxx dece, nezaposlen, slabih porodičnih primanja, neprestano u pritvoru od 9. juna 2008 god u Pritvornom centru u Dubravi;

F.M., rođen xxx god u xxx, Opština Viti/Vitina, xxx, kosovski Albanac, ime oca R., devojачko ime majke S. Sh, obrazovanje srednja škola, oženjen, otac xxx, nezaposlen, prosečnih porodičnih primanja, u pritvoru od 9. juna 2008 god do 15. juna 2010 god u Pritvornom centru u Dubravi;

F.A., rođen xxx god u xxx, Opština Viti/Vitina, xxx, kosovski Albanac, ime oca J., devojачko ime majke B. A., pismen, obrazovanje osnovna škola, oženjen, otac xxx dece, nezaposlen, prosečnih porodičnih primanja, neprestano u pritvoru od 9. juna 2008 god, trenutno u Pritvornom centru u Gnjilanu;

S.B., rođen xxx god u xxx u Opštini Viti/Vitina, xxx, kosovski Albanac, ime oca D., devojачko ime majke T. A., osnovno pismen, obrazovanje osnovna škola, oženjen, otac xxx dece, poljoprivrednik, slabih porodičnih primanja, nema drugih krivičnih postupaka u toku protiv njega, u pritvoru od 9. juna 2008 god do 08. decembra 2010 god u Pritvornom centru u Dubravi;

F.A.1., rođen xxx god u xxx, poslednje mesto stanovanja na slobodi u selu xxx, Opština Viti/Vitina, kosovski Albanac, ime oca M, devojачko ime majke N. H., pismen, obrazovanje osnovna škola, oženjen, otac xxx dece, nezaposlen, prosečnih porodičnih primanja, neprestano u pritvoru od 10. juna 2008 god u Pritvornom centru u Dubravi;

Prema presudi prvostepenog Okružnog suda u Prištini u predmetu. P. br. 516/08 od dana 16. marta 2009 godine, koja je registrovana u registru Okružnog suda u Prištini istog dana, **okrivljeni**:

- [i] **su oslobođeni optužbi za “organizovani kriminal” kako je definisano Članom 274. (1) KZK;**
- [ii] **su proglašeni krivima za krivično delo “razbojništvo” prema Članu 255. (2) u vezi sa (1) KZK u zajedničkom izvršenju shodno Članu 23. KZK za optužene B.B., H.I., F.M., F.A. i F.A.1 a uz pomaganje S.B., shodno Članu 25. KZK;**
- [iii] **optuženi B.B. je proglašen krivim za krivično delo “neovlašćeno posedovanje i korišćenje oružja” prema Članu 328. (2) KZK;**

I osuđeni su na sledeći način:

Optuženi **B.B.** je osuđen za krivično delo **Razbojništvo**, počinjeno u zajedničkom izvršenju, na kaznu zatvora od pet (5) godina i šest (6) meseci [Član 38. KZK i Član 255. (1), (2) i 23. KZK] i za krivično delo **Neovlašćeno vlasništvo, kontrola, posedovanje ili korišćenje oružja** na kaznu zatvora od jedne (1) godine [Član 38. KZK i Član 328. (2) KZK]; Prvostepeni sud je zatim izgradio ukupnu kaznu od šest (6) godina prema Članu 71. KZK;

Optuženi **H.I.** je osuđen na kaznu zatvora od pet godina (5), optuženi **F.M.** je osuđen na kaznu zatvora od dve godine (2) i optuženi **F.A.** i **F.A.1.** obojica su osuđena na kaznu zatvora svaki po četiri (4) godine i šest (6) meseci u skladu sa Članom 38. KZK i 255. (1) (2) i 23. KZK,

Dok je osuđeni **S.B.** osuđen na kaznu zatvora od dve (2) godine i šest (6) meseci shodno Članu 38. KZK i 255. (1) (2) i 25. KZK.

Presuda je konačno sačinjena i dostavljena strankama između 14. i 18. septembra 2009 godine. Posebno su branioci S.M (za **F.A.1.**), Sh.P (za **F.A.**), B.K (za **S.B.**) i A.I.(za **B.B.**) dobili sastavljenu presudu 16. septembra 2009 godine, dok je branilac A.R (za **F.M.**) dobio presudu 17. septembra 2009 godine, okrivljeni **F.A.1.**, **F.M.** i **F.A.** su dobili presudu 16. septembra 2009 godine, dok su optuženi **B.B.** i **H.I.** primili istu 18. septembra 2009 godine a potvrda o prijemu **S.B.** je bez datuma prijema, Kancelariji Okružnog tužilaštva u Prištini presuda je takođe dostavljena 16. septembra 2009.

Branioци pet od šest optuženih su blagovremeno uložili žalbe na presudu, žalba odbrane **S.B.** datira od 23. septembra 2009 godine, a registrovana je u registru Okružnog suda u Pristini 30. septembra 2009, žalba odbrane **B.B.** je uložena dana 28. septembra 2009 god, odbrane **F.A.** 24. septembra 2009, odbrane **F.A.1** dana 24. septembra 2009 godine, a registrovana u registru Okružnog suda u Pristini narednog dana, odbrane **H.I.** dana 28. septembra 2009, dok je branilac **F.M.** dana 10. oktobra 2009 godine samo odgovorio na žalbu koju je uložio Okružni javni tužilac u Prištini.

Ustanovljeno je da presuda sadrži bitne povrede krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, povrede krivičnog zakonika i da kazna koja je izrečena optuženima treba da bude osporena. Predloženo je da se sporna presuda poništi i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili da se presuda izmeni i optuženi oslobode svih optužbi (adv. B.K.za **S.B.**, adv. A.A. i adv. Ž. J. za **H.I.**, adv. A.I.za **B.B.** i adv S.M za **F.A.1**), da se poništi osporena presuda i optuženi oslobode (adv. Sh.P. za **F.A.**) ili da odbije žalba Okružnog javnog tužioca i potvrdi prvostepena presuda (adv. A.R, za **F.M.**).

Okružni tužilac u Pristini, je dana 24. septembra 2009 godine uložio žalbu na presudu Prvostepenog suda zbog bitnih povreda odredbi krivičnog postupka i zbog kazne i predložio da se sporna presuda poništi i predmet pošalje natrag prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili da se ista izmeni i opruženima izrekne viša kazna zatvora, od one koja je do sada izrečena.

Kancelarija državnog tužioca Kosova (KDTK), odgovorom od 26. novembra 2009 godine, a registrovanim u registru Vrhovnog suda Kosova istog dana je izrazila mišljenje da su žalbe na presudu prvostepenog suda dobro osnovane i stoga predložila da se žalbe usvoje i presuda poništi.

Na osnovu pisane presude u predmetu P. br. 377/09 Okružnog suda u Prištini od 16. marta 2009 godine (zavedene u registru tog suda istog dana), uložene pisane žalbe

branilaca i Okružnog javnog tužioca u Prištini, kao i mišljenja Kancelarije državnog tužioca Kosova, odgovarajuće evidencije spisa, usmenih podnesaka strana u toku saslušanja na sednici održanoj 10. maja 2011 godine, zajedno sa analizom važećeg zakona, Vrhovni sud Kosova, nakon većanja 10. maja 2011 god, donosi sledeće:

REŠENJE

Žalbe branilaca adv. A.I. za okrivljenog B.B., adv. A.A. i adv. Ž.J. za okrivljenog H.I, adv. Sh.P. za okrivljenog F.A.,, adv. B.K. za okrivljenog S.B. i adv. S.M., za okrivljenog F.A.I. su USVOJENE. Žalba Okružnog javnog tužioca u Prištini je DELIMIČNO USVOJENA.

Presuda Okružnog suda u Prištini, P. br 516/2008 od 16. marta 2009 godine JE U POTPUNOSTI PONIŠTENA i predmet SE VRAĆA prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

OBRAZLOŽENJE

Istorija postupka

1. Dana 09. juna 2008 godine i jutarnjim časovima između 08:06:07 i 08:07:47 časova, zeleni automobil VW Golf sa Kosovom registarskim tablicama xxx, za koji je kasnije utvrđeno da je imovina okrivljenog **S.B.**, se približio filijali xxx Banke u Uroševcu i parkirao ispred samog ulaza. Osoba u crnoj odeći, koja je nosila masku i žute rukavice je izašla iz vozila i ušla u prostorije Banke, držeći pištolj. Druga osoba u crvenom džemperu, koja je takođe nosila žute rukavice i držala pištolj, je izašla iz kola i takođe ušla u poslovne prostorije Banke, otišla je pravo u kancelariju gde se nalazio novac, uzela dve torbe sa novcem i ponovo izašla Banke. Nakon toga, prva osoba je takođe napustila prostorije banke i velikom brzinom oba počinioca su napustila mesto zločina , koristeći odgovarajući VWGolf automobil.

2. Budući da je već krajem februara 2008 kosovska policija primila obaveštajne podatke da je okrivljeni **B.B.**, koji je u to vreme radio kao nadzornik za bezbednost u kompaniji koja pruža obezbeđenje u Xxx Banci, zajedno sa drugim nepoznatim licima spremao da izvrši pljačku banke, njegovo vozilo xxx, xxx boje, je bilo pretreseno istog dana odmah nakon incidenta i pronađeno je 15 metaka kalibra 15 mm ispod prostirki automobila na strani vozača i ispod pedala. Pored toga, takođe dana 09 juna 2008 okrivljenog **B.B.** je kontaktirala i pokupila kosovska policija u restoranu “xxx” u Uroševcu, gde je navodno proveo neko vreme ujutru u periodu između 08:00 i 09:00 sati.

3. Dva dana kasnije, 11. juna 2011 god, policija je pronašla revolver marke Češka Zbrojevka, modela VZOR 50 od 7, kalibra 65x17 mm, sa serijskim brojem D-30238, Čehoslovačke proizvodnje, u korpi za otpatke u WC-u restorana ‘xxx.

4. Prateći kretanja okrivljenog **B.B.**, policijski službenici su konačno pratili okrivljenog i do bara u Vitini, gde se sastao sa okrivljenima **F.M** i **F.A.**, i tom prilikom su ih sve uhapsili.

5. Na osnovu informacija dobijenih od okrivljenog **F.M.**, policija je otišla da pretrese kuću ovog drugog u selu xxx i, štaviše, identifikovala **S.B.** i **F.A.1**, kao navodne saizvršioce odgovarajućih krivičnih dela.

6. Nakon što je istraga završena, Okružni javni tužilac u Prištini je podigao optužnicu 25. avgusta 2008 god. (PP. broj 465-6/2008.), i optužio okrivljene **B.B.**, **H.I.**, **F.M.**, **F.A.**, **S.B.** i **F.A.1**. zbog izvršenja krivičnog dela organizovani kriminal prema Članu 274. stav 1 ZKPK, u vezi sa Članom 255. stav 2 u vezi stava 1 ZKPK, a okrivljenog **B.B** pored toga i za izvršenje krivičnog dela neovlašćenog vlasništva, posedovanja ili korišćenja oružja iz Člana 328. stav 2 ZKPK.

7. Optužnica je potvrđena dana 20. oktobra 2008 godine rešenjem koje je doneo sudija Okružnog suda u Prištini u fazi potvrđivanja (KA. Br. 495/2008).

8. Dana 15. januara 2009 godine počeo je glavni pretres pred Okružnim sudom u Prištini i počeo je sa osam sednica dana 26. januara, 06. februara, 24. februara, 09. marta, 10. marta, 13. marta i 16. marta 2009 godine, u okviru kojih su okrivljeni bili ispitivani i dobili priliku da se izjasne, brojni svedoci su saslušani, posebno Q.J (konobar u restoranu 'xxx), A.L. (koja je bila sa okrivljenim **H.I.** dana 09. juna 2008 između 10:45 i 12: 00 časova na putovanju od njenog sela do Vitine), D.P. (koji se sastao sa okrivljenim **H.I.** dana 09 juna 2008 oko podneva), N.H (stočar iz sela Gornja Slatina, Opština Vitina, gde je okrivljeni **S.B.** bio nastanjen u vreme dotičnog krivičnog dela), H.A (vlasnik prodavnice, gde je okrivljeni **S.B.** obično išao u kupovinu), S.R (policajac kosovske policije / Odeljenje za forenziku Uroševac), B.R. (policajac kosovske policije/ Uroševac) i I.H (Regionalni komandir policije u Uroševcu), odgledan je CD sa snimkom pljačke banke, okrivljeni **B.B.**, **H.I.**, **F.A.**, **F.M.**, **S.B.** i **F.A.1.** su dobili priliku da se izjasne i navedeni su '*dokumenti koje reba smatrati prihvatljivim dokazima*'.

9. Na osnovu svojih nalaza, 16. marta 2009 godine Okružni sud je objavio presudu i proglasio okrivljene krivima za krivična dela koja su gore navedena u stavki [i] do [iii]. Shodno tome, sud je okrivljenima izrekao kazne kao što je gore navedeno.

10. Nakon što je presuda sačinjena, ista je konačno bila dostavljena stranama između 14. i 18. septembra 2009 godine. Dakle, **advokati odbrane pet od šest okrivljenih su blagovremeno uložili žalbe** na presudu prvostepenog suda a branilac **F.M.** je odgovorio na žalbu koju je uložio Okružni javni tužilac u Prištini, kako je ranije pomenuto u periodu od 23. septembra 2009 do 10. oktobra 2009, u skladu sa članom 398. stav 1. i Član 399. stav 1. PZKPK - ZKPK.

11. **Okružni javni tužilac u Prištini**, je takođe pravovremeno uložio žalbu dana 24. septembra 2009 godine i **KSTK** je podnela svoje mišljenje i predlog dana 26. novembra 2009 u okviru ovog suda.

12. Dana 10. maja 2011 god, Vrhovni sud Kosova je održao sednicu u skladu sa članom 410. ZKPK.

13. Branioci su potvrdili svoje podneske i predloge.

14. Javni tužilac je zaključio da se usvoje žalbe i poništi presuda.

NALAZI SUDA

15. Vrhovni sud Kosova utvrđuje da osporena presuda sadrži broj ozbiljnih materijalnih i pravnih nedostataka i propusta.

A. Prihvatljivost žalbi:

16. Vrhovni sud Kosova najpre nalazi da su sve žalbe odbrane, kao i ona od Okružnog javnog tužioca u Prištini prihvatljive u svetlu člana 398. stav 1 ZKPK, prema kome *‘ovlašćena lica mogu podneti žalbu protiv presude u prvom stepenu u roku od petnaest dana od dana dostavljanja kopije presude’*.

Vrhovni sud u ovom kontekstu shvata da - iako je osporena presuda izrečena još 16. marta 2008 godine, nacrt Presude je dostavljen strankama tek između 14. i 18. septembra 2008 godine, skoro tačno šest (6) meseci nakon što je odluka objavljena.

Ništa ne može da se kaže po pitanju da li je presuda sačinjena u skladu sa Članom 395. stav 1 ZKPK ili nije, prema kojem presuda *“treba da bude sastavljena u pisanoj formi u roku od petnaest dana od dana njenog objavljivanja ako je optuženi u sudskom pritvoru i u roku od trideset dana u drugim instancama”*.

Iako se u konkretnom slučaju stvara ozbiljna zabrinutost da se tokom celog kritičnog perioda od objavljivanja odluke dana 16. marta 2008, do kada je presuda konačno bila dostavljena stranama od 14. do 18. septembra 2008 godine, svih šest optuženih su kontinuirano bili u sudskom pritvoru i tako su lišeni mogućnosti da iskoriste svoje pravne lekove na način dozvoljen zakonom, spisi predmeta ne daju nikakve informacije o tome u koje vreme je presuda sačinjena u pisanom obliku kako je predviđeno zakonom.

Međutim, ekstremna odlaganja u dostavljanju presude strankama se ne mogu smatrati na štetu okrivljenih.

B. Bitne povrede odredbi krivičnog postupka

17. Svih šest branilaca okrivljenih **B.B., H.I., F.A., S.B. i F.A.1**, kao i Okružni javni tužilac u Prištini su osporili prvostepenu presudu zbog bitnih povreda krivičnog postupka na osnovu člana 403. stav 1 tačka 12 ZKPK. Žalbe su takođe podržane mišljenjem KSTK. Posebno je izreka osporene presude bila zbujujuća, nečitka, i nejasna i stoga nije

u skladu sa Članom 391. ZKPK. Izreka presude je takođe bila u suprotnosti sa obrazloženjem i prikupljenim dokazima. Dakle, bila je nerazumljiva i kao cela presuda, jer se nije moglo razumeti koje radnje su optuženi preduzeli u toku izvršenja krivičnog dela. Presuda generalno nije bila utemeljena na relevantnim činjenicama i, štaviše, nije bila izrađena u skladu sa Članom 396. ZKPK.

18. Nadalje, branilac okrivljenog **S.B.** je osporio presudu, jer izjave okrivljenih koje je zloupotrebila policija u pretpretresnoj fazi uopšte nisu bile uzete u razmatranje od strane prvostepenog suda.

19. Što se tiče okrivljenog **B.B.**, odbrana je naglasila da je presuda u tom pogledu bila zasnovana na izjavama samo saokrivljenog **F.M.**, koju je dao 10. juna 2008 godine pred policijom a dana 17. jula 2008 godine pred javnim tužiocem, gde su kasnije obe bile nedopustive shodno Članu 156. i 157. ZKPK, jer ni okrivljeni ni advokat odbrane nisu imali priliku da ispituju svedoka takođe. Prema tome, presuda je takođe bila u suprotnosti sa Članom 403. stavom 1 tačka 8 ZKPK.

20. Takođe u vezi okrivljenog **F.A.**, prvostepeni sud – uprkos razmatranju izjava saokrivljenog **F.M.** – nije čak ni pokušao da opravda činjenice na koje se oslonio, kada je proglasio okrivljenog krivim.

I. Navodna povreda člana 403. stav 1 tačka 12 ZKPK:

21. Vrhovni sud Kosova je utvrdio da osporena presuda ozbiljno krši odredbe krivičnog postupka, a posebno prema članu 403. stav 1 tačka 12 ZKPK.

Razumljiva i interno usklađena izreka presude, kojom se optuženi oglašavaju krivima kao u konkretnom slučaju treba da ispunjava uslove iz Zakona kao što je definisano Članom 396. st 3 do 5 i Člana 391. ZKPK.

Član 396. stav 3 i 4 ZKPK, koji je od značaja u datom slučaju, predviđa sledeće:

Član 396.

(1)...

(3) Izreka presude sadrži lične podatke o optuženom (član 233. stav 1 ovog Zakonika), i odluku kojom je optuženi proglašen krivim za delo za koje se on ili ona optužuje ili kojom se on ili ona oslobađa optužbi za to delo ili kojom se optužba odbija.

(4) Ukoliko je optuženi bio osuđen, izreka presude sadrži potrebne podatke iz člana 391. ovog Zakonika, a ako se on ili ona oslobađa optužbi, ili se optužba odbacuje, izreka treba da sadrži opis dela za koje se on ili ona optužuje i odluku o troškovima krivičnog postupka i imovinskopravnom zahtevu, ukoliko je takav zahtev je podnet.

(5)...

Član 391. stav 1 ZKPK, kao relevantan u konkretnom predmetu, propisuje sledeće:

Član 391.

(1) U presudi kojom se optuženi proglašava krivim sud će navesti:

- 1) Delo za koje je on ili ona bio proglašen/a krivim/om, zajedno sa činjenicama i okolnostima koje ukazuju na krivičnu prirodu izvršenog dela, kao i činjenicama i okolnostima od kojih zavisi primena odgovarajuće odredbe krivičnog zakona;*
- 2) Zakonski naziv dela i odredbi krivičnog zakona koji se primenjuju u donošenju presude;*
- 3) ...*

Izreka osporene presude – u suprotnosti sa ovim uslovima iz zakona - glasi:

OKRUŽNI SUD U PRIŠTINI

P br. 516/08

Datum 16. mart 2008 godine

U IME NARODA

Okružni sud u Prištini, u pretresnom veću sastavljenom od ...

U krivičnom predmetu protiv

B.B., ...

H.I., ...

F.M., ...

F.A., ...

S.B., ...

F.A.I; ...

Na osnovu Člana 391. (1) ZKPK;

Izriče javno i u prisustvu optuženih, njihovih advokata odbrane i javnog tužioca sledeću:

PRESUDU

1) Svi gorenavedeni optuženi

su oslobođeni

optužbi za “organizovani kriminal” kako je definisano Članom 274. (1) KZK;

2) Svi gorenavedeni optuženi

su proglašeni krivima

za krivično delo “razbojništvo” shodno Članu 255. (2) u vezi sa (1) KZK u zajedničkom izvršenju shodno Članu 23. KZK za optuženog B.B., H.I., F.M., F.A. i F.A.I. a uz pomoć S.B., shodno Članu 25. KZK;

3) Optuženi B.B.

je proglašen krivim

za krivično delo “neovlašćeno posedovanje i korišćenje oružja” prema Članu 328. (2) KZK;

KAZNA

B.B.

Shodno Članu 38. KZK i Članu 255. (1) (2) i 23. KZK kažnjava se kaznom zatvora od 5 godina i 6 meseci;

Shodno Članu 38. KZK i Član 328. (2) KZK kažnjava se kaznom zatvora od 1 godine;

Shodno Članu 71. KZK ukupna kazna je 6 godina zatvora;

H.I. ...;

F.M. ...;

F.A. ...;

S.B. ...;

F.A.I....;

Za sve optužene, vreme provedeno u sudskom pritvoru je uključeno u iznos kazne određene svim okrivljenima.

IMOVINSKI ZAHTEV ...

KONFISKACIJA ...

TROŠKOVI ...

Sporna presuda se zatim nastavlja sa obrazloženjem.

22. Vrhovni sud Kosova smatra da ova izreka presude nije u skladu sa primenjivim zakonom kako je gore citiran.

Uprkos tome da suprotno Članu 233. stav 1 ZKPK lični podaci okrivljenih nisu u potpunosti utvrđeni kada se radi o njihovim identifikacionim brojevima, pitanje da li su oni pismeni, i da li se protiv njih vode drugi krivični postupci, što se sve u konkretnom slučaju može ispraviti s obzirom na to da identitet optuženih nije sporan, nivo njihovog školskog obrazovanja je utvrđen, a drugi krivični postupci se mogu razmatrati u kasnijoj fazi, Vrhovni sud Kosova nalazi da izreka osporene presude ne ispunjava uslove iz člana 391. stav tačka 1 ZKPK.

23. Konkretno, nikakve informacije nisu date u vezi činjenica i okolnosti koje ukazuju na prirodu izvršenog krivičnog dela, i koje opravdavaju primenu odgovarajuće odredbe krivičnog zakona. Jedino upućivanje na ove potrebne podatke i okolnosti koje je urađeno u osporenoj presudi se može naći na str 4-5 verzije na engleskom jeziku, gde se u toku obrazloženja odluke navodi da *“Dana 25. avgusta 2008, javni tužilac je podigao optužnicu [...] protiv gore navedenih okrivljenih za sledeća krivična dela: 1. I. B.B., H.I., F.M., F.A., S.B. i F.AI... su izvršili teško krivično delo kao deo organizovane kriminalne grupe radi direktne finansijske i materijalne koristi, na taj način što su okrivljeni B.B. i H.I. unapred napravili plan da opljačkaju filijalu ‘xxx Banke’ u Uroševcu i nakon što su napravili plan oni su kontaktirali okrivljenog F.M. od koga su tražili da pronade pouzdanu osobu koja će ući u banku zajedno sa okrivljenim B., zato je okrivljeni F. kontaktirao okrivljenog Xh. A., koji je na slobodi [...]njih četvorica [...] su podelili uloge među sobom [...] i drugim okrivljenima [...] i [...] dana 09. juna 2008, u 08.06 minuta, automobilom ‘Golf 2’ zelene boje sa brojem registarskih tablica xxx., vlasništvo okrivljenog S.B, koji je nakon dogovora sa okrivljenima [...] ostavio automobil u dvorištu svoje kuće, otvoren, sa ključevima unutra. [...]”*.

Ovaj tekst, uprkos tome što je jedva razumljiv, ali koji se dalje nastavlja sa detaljnim opisom svih aspekata pljačke banke i završava sa sumom novca koji su okrivljeni navodno uzeli i podelili, i na kraju sadrži krivičnu odgovornost **B.B.** u vezi sa Nezakonitim posedovanjem i korišćenjem oružja, jasno je čisto citiranje optužnice i očigledno je kopiran sa iste i ubačen u obrazloženje osporene presude.

Naravno, Vrhovni sud Kosova je u nekoliko prethodnih navrata istakao svoje mišljenje da svaka presuda mora da se čita kao čitav dokument. Dakle, ne mora nužno da utiče na validnost izreke ili odgovarajuće cele presude, ako granica između uvoda, izreke, i obrazloženja presude nije precizno nacrtana, dokle god su linija argumentacije i činjenice na koje se poziva logične i jasne a položaj sudije se, kao organa koji donosi odluku, može jasno shvatiti iz dokumenta.

Međutim, to nije dato u konkretnom predmetu. Iako osporena presuda na kraju u osnovi oglašava okrivljene krivima za pljačku u skladu sa članom 255. KZK počinjenom u

zajedničkom izvršenju a okrivljenog **B.B.** odvojeno za neovlašćeno posedovanje i korišćenje oružja iz člana 328. stav 2 KZK a time u skladu sa optužbama iz optužnice, ne može se bez sumnje razumeti da je stav javnog tužioca, kako je definisan u optužnici, identičan sa stavom koji zauzima sudija. U tom pogledu posebno je od značaja činjenica da je prvostepeni sud oslobodio sve okrivljene optužbi u vezi sa izvršenjem organizovanog kriminala iz člana 274. KZK. U pozadini ove odluke se rasvetljava se da se prvostepeni sud nije 100% složio sa stavom javnog tužioca.

Prema tome, izreka osporene presude je nepotpuna te prema tome neshavtljiva i interno neusklađena.

24. Pored toga, Vrhovni sud Kosova nalazi da je osporena presuda u velikim delovima neusklađena i zbog toga nejasna. U obrazloženju presude, veliki deo teksta se sastoji od kopiranja-ubacivanja odlomaka iz nekoliko zapisnika, koji su vođeni u toku glavnog pretresa, a zatim dolazi do određenih zaključaka, ali bez ogledanja u sadržaju citiranih izjava svedoka ili izjava okrivljenih na koje se osvrće u vezi sa pitanjima pouzdanosti i verodostojnosti u svetlu drugih, ali različitih zapažanja, izjava ili drugih dokaza. Dakle, u ovim slučajevima zaključci iz obrazloženja se ne mogu logički povezati sa navedenim dokumentima.

Kao primer, u datom kontekstu povezuje se sa ocenom prvostepenog suda u vezi učešća okrivljenog **B.B.** u pljački banke (str. 14-15 verzije na engleskom jeziku), gde se na kraju citata zapisnika sa ispitivanja **B.B.** od strane javnog tužioca kaže:

“Javni tužilac: Nađeno je oružje u korpi za otpatke unutar xxx. Češke je proizvodnje, da li je Vaše?”

B.B.: *Nije moje”.*

Prvostepeni sud, umesto da prikaže aspekte pouzdanosti i verodostojnosti okrivljenog i njegove izjave u tom pogledu, samo nastavlja da *“drugi relevantni prekoran dokaz je konstituisan merenjem telefonskih poziva, koji su pokazali da je B.B. stupio u kontakt sa H.I. posle podne i u noći pre kritičnog dana i istog dana 9. juna 2008 godine”.* Zatim sledi spisak odgovarajućih poziva, ali naravno bez davanja bilo kakvih podataka o njihovoj sadržini.

25. Isto se odnosi i na optužbu za nezakonito posedovanje i korišćenje oružja shodno Članu 328. stav 2 KZK protiv okrivljenog **B.B.**. Posle citiranja odgovarajućeg zapisnika o nalazima i imovini ponovo u vezi sa revolverom, prvostepeni sud samo nastavlja sa zaključkom da *“je stoga, bitan element (actus rei) dokazan činjeničnom okolnošću da su pištolj koji je korišćen tokom pljačke i petnaest (15) metaka su pronađeni u korpi za otpatke restorana ‘xxx’ i u njegovom vozilu Alfa Romeo crvene boje, nakon zakonitog pretresa i aktivnosti konfiskacije od strane policije”.*

U oba pogleda, nijedna reč nije upotrebljena po ovom pitanju, da li su odgovarajućih 15 metaka iz vozila okrivljenog, koji su navodno bili kalibra 15 mm, bili pogodni da se uklope u revolver iz korpe za otpatke, koji je bio marke ‘Češka Zbrojevka’, model VZOR

50 od 7, 65 x 17 mm kalibra. Takođe, nije posvećena pažnja činjenici da prema izjavi svedoka Q.J, koji je radio kao konobar u restoranu 'xxx', dok je okrivljeni **B.B** tu boravio 09. juna 2008 godine, sve vreme je sedeo za svojim stolom i nikad nije išao u toalet i da je korpa za otpatke bila ispražnjena dva puta na dan, dok je odgovarajući pištolj tamo pronađen dva dana nakon što je okrivljeni posetio restoran (str.12-13 verzije na engleskom jeziku).

Posebno je ovaj dokaz mogao da se koristi kao potkrepljujući dokaz u vezi sa navodnim učešćem optuženog **B.B** u pljačku banke, jer samo na osnovu analize video zapisa iz banke nije bilo moguće lično identifikovati dva razbojnika, koji su navodno obojica držali pištolje u toku akcije (11-12 verzije na engleskom jeziku).

26. Na kraju, važno je napomenuti da navedeni zapisnik telefonskih prisluškivanja, od kojih kasnije osporena presuda sadrži oko šest (6) stranica i u vezi sa ostalim okrivljenima, ne daje barem jak potkrepljujući dokaz, uzimajući u obzir da sadržaji ovih telefonskih kontakata nisu poznati i da je među ljudima na Kosovu, sasvim uobičajeno da komuniciraju putem mobilnih telefona, mnogo više nego što to može da bude pravilo u mnogim drugim zemljama. Dakle, ne može se nužno izvući zaključak iz ovih rezultata prisluškivanja u vezi sa navodnim koordiniranjem pljačke banke.

Važno je napomenuti da je prvostepeni sud gotovo isključivo zasnovao svoje mišljenje i celu presudu na izjavama saoptuženog **F.M.** datim pred policijom 10. juna 2008 godine. Uprkos pitanju, da li je ova izjava prihvatljiv dokaz (što će biti naknadno razmatrano) pouzdanost svedoka i kredibilitet izjava nikada nisu bile analizirane i procenjene u svetlu ostalih izjava u konkretnom predmetu.

27. Ostali nedostaci sporne presude u tom smislu će samo biti sumirane u interesu davanja nekih smernica prvostepenom sudu za ponovno suđenje. Tako je odgovarajuća izjava **F.M.** data 10. juna 2008 godine ispred policije, koja je doslovno citirana tri puta u osporenoj presudi (str.16-17 verzije na engleskom jeziku u kontekstu krivične odgovornosti **B.B.**,, str. 24-25 verzije na engleskom jeziku u kontekstu krivične odgovornosti **H.I** i str.26-27 verzije na engleskom jeziku u kontekstu krivične odgovornosti samog **F.M**) takođe upotrebljena i u vezi krivične odgovornosti okrivljenog **F.A**, ali bez pravilne analize izjave i prikazivanja iste u svetlu drugih dokaza.

28. Vrhovni sud Kosova nije iskoristio nikakve prednosti da razume navodne izjave optuženog **S.B.**, koji je prema njegovoj odbrani bio zlostavljan od strane policije tokom istražne faze, tako što je na njega vršen pritisak da ode u policijsku stanicu u gepeku policijskog automobila. Međutim, Vrhovni sud u tom kontekstu primećuje da zaista prvostepeni sud nije pisao o ovom pitanju, koje bi moglo da bude od velike važnosti kada je u pitanju procena izjava policijskih službenika, kao i procene izjava samog okrivljenog tokom preptretresne i istražne faze.

II. Navodna povreda Člana 403. stav 1 tačka 8 ZKPK:

29. Što se tiče opšteg pitanja prihvatljivosti izjava okrivljenog **F.M** u svetlu člana 156. i člana 157. ZKPK, Vrhovni sud Kosova nije iskoristio da ide dublje u relevantne detalje, time proverivši kompletne spise predmeta radi informacija po tom pitanju, s obzirom na već jasno utvrđene najozbiljnije povrede odredbi krivičnog postupka iz člana 403. stav 1 tačka 12 ZKPK.

Međutim, ukoliko se utvrdi da zaista odbrane i okrivljeni nikada nisu imali priliku da ispituju **F.M** u vezi sa pitanjima i aspektima kako su navedeni u njegovoj izjavi od 10. juna 2008 (ali i onoj od 17. jula 2008 god), ovaj dokaz bi morao da bude označen i tertiaran kao neprihvatljiv dokaz u svetlu člana 156. i člana 157. ZKPK.

C. Pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja

30. Branioci optuženih **B.B., F.A., S.B., H.I.** dhe **F.A.1** su osporili presudu prvostepenog suda i zbog navodno pogrešnog i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja a time i zbog kršenja člana 402. stav 1 tačka 3 vezi sa članom 405. ZKPK. Presuda nije uzela u obzir činjenicu da su svi okrivljeni negirali svoje učešće u izvršenju odgovarajućeg krivičnog dela pljačke banke.

31. Što se tiče okrivljenog **B.B.**, prvostepeni sud posebno nije utvrdio da je okrivljeni držao oružje bez dozvole. Štaviše, on ne bi ni znao saoptuženike navodne pljačke, **Xh. A., F.M., S.B.** i **F.A.1.**

32. Prvostepeni sud nije uzeo u obzir da okrivljeni **H.I.** u skladu sa njegovim izjavama i izjavama svedoka nikada nije kontaktirao optuženog **F.M.** uopšte i da posebno nije davao nikakve instrukcije drugim saoptuženicima u vezi sa pljačkom banke. Umesto toga, on je 09. juna 2008 god spavao do 08:00 časova i ostao kod kuće do 11:00 sati, kada je izašao na kafu sa svedocima **A.L.** i **D.P.** Nijednog drugog dokaza nije bilo u spisima predmeta.

33. Takođe, u vezi sa okrivljenim **F.A.**, odbrana tvrdi da je prvostepeni sud zasnovao svoju presudu isključivo na iskazu saoptuženog **F.M.** i da izveštaj o prisluškivanju telefona koji navodi sud neće pružiti dovoljno dokaza protiv okrivljenog.

34. Što se tiče optuženog **F.A** prvostepeni sud nije uzeo u obzir da ime okrivljenog nikad nije pomenuto od strane drugih suoptuženih u toku njihovog ispitivanja. Štaviše, sud u presudi nije zauzeo nikakav stav u vezi sa mogućom namerom okrivljenog da izvrši odgovarajuće krivično delo.

35. Takođe odbrana **S.B** je naglasila da prvostepeni sud nije dovoljno uzeo u obzir da prema samom okrivljenom on nikada nije razgovarao ni sa jednim od ostalih okrivljenih i da moguća namera okrivljenog da učestvuje u izvršenju krivičnog dela nikada nije ocenjena.

36. Vrhovni sud Kosova, u tom pogledu se poziva na ono što je već bilo razrađeno pod tačkom A ove presude u pogledu činjenica da je gotovo jedini dokaz koji je naglasio prvostepeni sud izjava **F.M.** data policiji 10. juna 2008 i da zapis sa prisluškivanja telefonskih razgovora, kako navodi sud nije veoma jak potkrepljujući dokaz s obzirom na činjenicu da sadržaji odgovarajućeg telefonskih razgovora nisu poznati. Vrhovni sud, nadalje utvrđuje da zaista prvostepeni sud u svojoj osporenoj presudi nije analizirao sve kontradiktorne izjave i dokaze, već je - očigledno isključivo tvrdeći na osnovu navoda postavljenih u optužnici - bio samo zainteresovan da pronade bilo kakav alibi kao moguće opravdanje za okrivljene. Samo je dva puta prvostepeni sud dao neke razloge zašto da verujemo ili ne verujemo određenoj izjavi. Što se tiče izjave svedoka A.L. i D.P, sud je naveo da *'nema razloga da se sumnja o pouzdanosti svedoka [...] jer njihovi iskazi su potpuno usklađeni'*, ali ipak i bez pronađenih daljih obrazloženja oglsio okrivljenog **H.I** *'krivim ne zbog toga što je ušao u banku, već zbog toga što je organizovao i podržao pljačku'* (str.22 verzije na engleskom jeziku). Isto tako, druga izjava optuženog **F.M.** koju je dao 17. jula 2008 godine ispred javnog tužioca, smatra se neverodostojnom (str.28-29 verzije na engleskom jeziku), ali nije bila osporena u konkretnoj situaciji.

37. Vrhovni sud Kosova smatra da procena i analiza dokaza koje je sproveo prvostepeni sud i naveo u osporenoj presudi nije toliko pažljiva i detaljna kao što bi se moglo očekivati u skladu sa evropskim standardima i najboljim praksama. Zbog toga, kršenje člana 405. ZKPK je takođe utvrđeno.

38. Međutim, kao što je već istaknuto u nekoliko slučajeva, kao što je slučaj protiv J.K., itd, Vrhovni sud Kosova nalazi da niti je u nadležnosti žalbenog veća niti je u stvari moguće da zameni nalaze prvostepenog suda svojim nalazima, a posebno ne bez ponovnog uzimanja svih dokaza. U *predmetu Runjeva, Akgami i Dema (Vrhovni sud Kosova, AP-KZ 477/05 od 25. januara 2008, strana 20)*, Vrhovni sud Kosova je, u ovom kontekstu istakao da *'žalbeni postupka u PZKPK počiva na principima da je na pretresnom sudu da sasluša, proceni i odmeri dokaze na suđenju [...]. Zbog toga, od Apelacionog suda se zahteva da pruži pretresnom sudu marginu razlike u postizanju činjeničnog stanja. To ne bi trebalo da remeti nalaz pretresnog suda da ga zameni svojim, osim ako dokazi na koje se oslanja pretresni sud ne mogu biti prihvaćeni od strane bilo kog razumnog faktora tribunala gde je njegova ocena bila 'u potpunosti pogrešna'*. Stoga, kao pravilo, ovaj sud neće raspravljati o prikupljanju dokaza i na osnovu toga o detaljima nalaza prvostepenog suda.

39. Pošto u konkretnom predmetu osporena presuda prvog stepena daje utisak da sud nije pravilno i u potpunosti ocenio sve dokaze koji su bili dostupni i potrebni, pravilna ocena dokaza moraće da se uradi u vezi svih dostupnih dopustivih dokaza. Međutim, ovo će morati da se uradi u toku postupka u ponovnom suđenju, prema tome od strane pretresnog suda.

D. Bitne povrede krivičnog zakona

40. Advokati odbrane okrivljenih **S.B.**, **H.I.**, **B.B.** i **F.A** su nadalje osporili prvostepenu presudu zbog navodnih povreda krivičnog zakona, shodno članu 402. stav 1 tačka 2 u vezi sa članom 404. ZKPK. U svim slučajevima branioci tvrde da prvostepeni sud nije utvrdio nikakve dokaze o učešću njihovih klijenata u određenim krivičnim delima kako se navodi u optužnici.

41. Vrhovni sud Kosova zaista nalazi da je prvostepeni sud preokrenuo princip pretpostavke nevinosti naopako, kada je zaključio da je optuženi kriv samo zato što nema alibi. Posebno u vezi okrivljenog **H.I.** (str. 22 verzije na engleskom jeziku) prvostepeni sud je – nakon što je citirao delove izjava svedoka A.L i D.P, koji su oboje izjavili da su se sastali sa okrivljenim ali neko vreme nakon što se desila pljačka banke – utvrdio da *“Sud nema razloga da sumnja u pouzdanost svedoka [...] jer su njihove izjave bile u potpunosti dosledne [i da] okolnost da je H.I proveo neko vreme od 11:00 – 14:00 časova u njihovom društvu ne predstavlja alibi u pogledu optužbi protiv njega. Sud smatra da je okrivljeni kriv ne zbog toga što je ušao u banku već zbog toga što je organizovao i podržao pljačku”*. Uprkos izjavi saoptuženog **F.M.** kako je već pomenuto, nikakvo dalje obrazloženje nije dato u vezi sa pitanjem, zašto je sud ubeđen u krivicu okrivljenog. Umesto toga, sud se upušta u razmatranje o navodnim sadržajima telefonskog razgovora između **S.B.** i **H.I.**, navodeći da *“je jasno, naprotiv, da su telefonski pozivi koji su obavljani tokom večeri 8. juna 2009 između H.I. i S.B, bili u vezi sa automobilom koji je trebao da obezbedi ovaj drugi za pljačku banke narednog dana”* (str.24 verzije na engleskom jeziku). Iz obrazloženja se ne vidi, niti iz spisa predmeta, kako je prvostepeni sud bio u stanju da zna o sadržaju odgovarajućih telefonskih razgovora. Stoga Vrhovni sud nalazi da linija argumentacije kako je sprovedena od strane prvostepenog suda u datom kontekstu predstavlja najozbiljnije povrede materijalnog prava.

42. Što se tiče druge moguće povrede krivičnog zakona, Vrhovni sud Kosova se poziva na ono što je već istaknuto u tačkama A i B. ove presude, kada je utvrđeno da prvostepeni sud nije pravilno procenio sve potrebne dokaze ili barem nije utvrdio svoje nalaze u presudi na način koji bi bio u skladu sa zakonom i sa evropskim standardima i najboljim praksama. Stoga, Vrhovni sud u datoj situaciji ne može da zauzme stav po pitanju da li su počinjene bilo koje druge povrede krivičnog zakona u prvoj instanci, jer rezultati u tom pogledu zavise od potpunog i nepogrešnog utvrđivanja činjenica od strane pretresnog suda i - na osnovu toga - pravne procene činjenica od strane tog suda.

E. Odluka o kazni

43. Svi branioci kao i Okružni javni tužilac kako je potvrđeno mišljenjem KSTK su osporili prvostepenu presudu i u vezi odluke o kažnjavanju svih okrivljenih. Dok odbrana tvrdi da bi samo oslobađanje bilo odgovarajuća odluka, tužilac traži ozbiljniju kaznu u svim slučajevima.

44. Takođe u ovom pogledu Vrhovni sud Kosova ne može da zauzme stav u datoj situaciji, s obzirom da određivanje odgovarajuće kazne zavisi od nalaza u vezi sa krivičnom odgovornošću svakog od okrivljenih a ovo drugo - kako je već istaknuto - od činjeničnih nalaza kao nepogrešvim koje treba da utvrdi prvostepeni sud.

Iz gorenavedenih razloga, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci presude.

Vrhovni sud Kosova
Ap.-Kž. br. 377/2009
10. maj 2011
Priština

Članovi veća:

Antoinette Lepeltier-Durel
EULEX sudija

Marije Ademi
Sudija Vrhovnog suda

Nesrin Lushta
Sudija Vrhovnog suda

Emine Mustafa
Sudija Vrhovnog suda

Predsedavajući sudija:

Gerrit-Marc Sprenger
EULEX sudija

Zapisničar:

Holger Engelmann
Pravni referent EULEX-a